

NIĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
AĞIZ VE DİŞ SAĞLIĞI UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

PERİODONTOLOJİ ANABİLİM DALI

Periodontal hastalıklar, büyük bir oranda önlenabilen ve kontrol altına alınabilen hastalıklardır. Tedavi; iyi ağız hijyeninin sağlanmasına, doğru ve erken tanıya ve doğru tedavi yaklaşımlarına bağlıdır. Bu nedenle hem hastanın hem de hekimin tedaviye aktif olarak katılımı gerekir.

Tedavinin 1. aşaması

Periodontal tedavide en önemli aşama enfeksiyonun ortadan kaldırılması ve hastanın etkili ve düzenli bir şekilde diş eti, diş ve dişler arası temizliği uygulayarak ağız sağlığını koruyabilmeyi öğrenmesidir. Enfeksiyonun ortadan kaldırılması; hastalığa sebep olan mikrobiyal dental plak, diş taşı ve diş taşının tutunduğu kök yüzeyinin hekim tarafından temizlenmesi ve hastanın bu durumu koruması ile mümkündür. Bu işlem “başlangıç tedavisi” adını alır, her tip periodontal hastalığın tedavisinde vazgeçilmez aşamadır ve vakanın durumuna göre 3-4 seansta gerçekleştirilir. Başlangıç tedavisi sırasında kötü ve taşkın dolguların yenilenmesi, çürük dişlerin doldurulması, diş eti kenarı ile uyumu ve şekli doğru olmayan protezlerin düzeltilmesi gibi bakteri tutunmasını kolaylaştırıcı yerel faktörlerin uzaklaştırılması, kanal tedavileri ve varsa ümitsiz dişlerin çekimi gerçekleştirilmelidir. Ayrıca sistemik bir hastalığın varlığında tıbbi konsültasyonlar da bu safhada yapılır. Bu aşamada olası protezler için planlama yapmak da gereklidir.

2.Tedavinin 2. aşaması

Periodontist başlangıç periodontal tedavi aşaması ile tam olarak tedavi edilemeyen bir durum tespit etmişse periodontal cerrahi işlemler önerecektir. Başlangıç periodontal tedavi sonrasında kalan cep derinlikleri, diş eti büyümeleri ve çekilmeleri, kemik erimesinin varlığı ve şekli, diş eti miktarı gibi veriler alınacak kararı etkiler. Tüm periodontal hastalıklar ve defektler aynı cerrahi işlemlerle tedavi edilemezler. Tedavi seçimindeki belirleyici faktörler, hastaya ve dokuya ait özellikler ve mevcut periodontal hastalığın seyri ve yaygınlığıdır. Cerrahi periodontal tedavinin ana amacı; cep derinliklerini ortadan kaldırmak, kemik-diş eti ve diş ilişkisini orjinaline benzetmeye çalışmak, böylece hastanın ve hekimin kolay temizleyebileceği bir ortam yaratmaktır. Bu nedenle “düzeltici tedavi” olarak da isimlendirilir.

Cerrahi Tedavi Tipleri:

Operasyonlar lokal anestezi altında yapılır. Gerekğinde operasyon öncesinde tıbbi konsültasyonlar ve tetkikler istenir.

Gingivektomi

Sadece diş etini ilgilendiren bir işlemdir. Diş eti cebinin ve diş eti büyümelerinin ortadan kaldırılması için bir miktar diş etinin kesilip çıkarılmasıdır. Böylece hastalığın ilerlemesi durur, hasta kolay temizleyebileceği ve daha estetik bir diş etine sahip olur .

Flep operasyonu ve kemik cerrahisi işlemleri

Hem diş etini hem de altındaki destek dokuları ve kök yüzeylerini ilgilendiren bir işlemdir. Kemik erimesi olan vakalarda uygulanır. Bu teknikle diş etinin uygun bir şekilde kaldırılarak alttaki dokulara ulaşılması ve tedavisi sağlanır. Kök yüzeylerinin tam olarak temizlenmesi ve cep derinliği azaltma işlemi ana amaçtır. Daha önce de bahsedildiği gibi derinleşen cepler içerisindeki bakteriler daha fazla kemik yıkımına dişin kaybına yol açacağı için bu ceplerin ortadan kaldırılması önemlidir. Operasyondan sonra cep derinlikleri azaltılmış veya ortadan kaldırılmış olur, böylece hastanın ev bakımı ve hekimin profesyonel kontrolleri kolaylaşarak periodontal sağlığı idame ettirmek mümkün hale gelir. Hasta doğal dişlerini koruyabilir ve

ceplerden kaynaklanan enfeksiyon nedeniyle meydana gelen genel sağlık problemlerinden de korunmuş olur.

Flep operasyonu sırasında alttaki kemik dokusuna da müdahale edilir. Bu işlemler “kemik cerrahisi işlemleri” adını alır. Flep operasyonu sırasında diş eti kaldırıldıktan sonra, l yumuşak dokular, kök yüzeyleri ve ayrıca kemik içinde meydana gelen ceplerin ileri temizlenir. Böylece ameliyat sırasındaki mevcut kemik şekli değerlendirilmiş olur. Daha sonra ya rezektif tekniklerle kemik şekli düzeltilerek orijinal şekline benzetilmeye çalışılır, ya da rejeneratif yöntemlerle kemik onarımı gerçekleştirilerek ve kemik içi cepler doldurularak orijinal kemik seviyesine getirilmeye çalışılır. Bu teknikte doğal veya yapay kemik tozları, bunların üzerini örten membranlar, protein yapısındaki maddeler gibi çeşitli materyaller kullanılır. Çoğu vakada rezektif ve rejeneratif teknikler birlikte uygulanır. Kemik şeklinin düzeltilmesi üstteki diş eti dokusuyla sağlıklı ilişkisi açısından önemlidir.

Mukogingival cerrahi

Ağız içi yumuşak dokuları ilgilendiren işlemlerdir. Yetersiz yapışık diş eti yüksekliliği, diş eti çekilmesi, yüksek kas bağlantıları varlığında uygulanır. Böylece hastanın ağız bakımını sağlayabileceği doğal ortam ve protezli dişlere destek olacak yeterli diş eti miktarının sağlanması, estetik ve hassasiyet problemlerinin giderilmesi amaçlanır.

3.Tedavinin 3. aşaması

Vakanın durumuna göre cerrahi olmayan ve cerrahi olan tedavilerden sonra elde edilen periodontal sağlığın korunması ve hastalığın tekrarının önlenmesi amacıyla hastalar düzenli aralıklarla kontrol programına alınırlar. Başarılı bir periodontal tedavi sonrasında, idame tedavisine alınmayan ve kendi ağız bakımını sağlamayan hastalarda kısa sürede doku yıkımı tekrar başlar ve hastalık belirtileri ortaya çıkar. (cep derinliği artar, kemik kaybı ve diş kaybı olur) Vakaya göre değişen 3-6 aylık aralıklarla hasta periodontist tarafından takip edilmelidir.